

اولین جام بدون دروغبا

پیش از آغاز قرن ۲۱ در جهان، افراد زیادی نام کشور ساحل عاج را نشنیده بودند تا اینکه نسل طلایی از بازیکنان این کشور به رهبری فوق ستاره چلسی یعنی دیدیه دروغبا، تاریخ فوتبال ملی این کشور بزرگ را تغییر دادند.

دروغبا، برادران توره، سالومون کالو و سایر ستارگان ساحل عاج در سال‌های ابتدایی قرن ۲۱، سه حضور متوالی در جام جهانی را برای ساحل عاج رقم زدند؛ سه حضور که با وجود کسب پیروزی در هر سه جام مقابل صربستان و مونته‌نگرو، کره شمالی و ژاپن در هر دوره، با صعود از مرحله گروهی همراه نشد و حالا پس از ۱۲ سال، نسلی جدید از فوتبالیست‌های ساحل عاج که در جام ملت‌های آفریقا ۲۰۲۳ در خانه به شکلی غیرمنتظره به قهرمانی رسید، به جام جهانی بازگشته است و این بار آنها می‌خواهند خاطره شکست تلخ لحظه آخری مقابل یونان در جام جهانی ۲۰۱۴ را پس از ۱۲ سال از یاد ببرند.

نحوه صعود چگونه بود؟

ساحل عاج یکی از تیم‌های قاره آفریقا بود که چندان برای صعود به جام جهانی ۲۰۲۶ کار سختی نداشت. قهرمان سابق آفریقا در مرحله مقدماتی به همراه سنگال، یکی از دو تیم حاضر در قاره آفریقا بودند که زودترین حضور در جام جهانی ۲۰۲۶ را از طریق درخشش در مقدماتی قاره آفریقا رقم زدند. ساحل عاج در تقابل با گابن، کامبیا، کنیا، برونزی و جزایر سیشل، در ۱۰ بازی با ۲۵ گل زده و بدون حتی یک گل خورده با هشت پیروزی و تنها دو تساوی، صعودی مقتدرانه و آسان را به جام جهانی تجربه کرد. آنچه که این صعود را رقم زد، برد یک بر صفر در بازی رفت و تساوی بدون گل در دو مسابقه مقابل سخت‌ترین رقیب یعنی گابن بود که با ۲۵ امتیاز، راهی پلی‌آف شد و از طریق پلی‌آف نیز نتوانست جواز حضور در جام جهانی ۲۰۲۶ را کسب کند.

کابوس گروه‌های مرگ

یکی از دلایل ناکامی ساحل عاج در صعود از گروه در سه دوره اخیر جام جهانی، بی‌تردید مسأله قرار گرفتن آنها در سخت‌ترین گروه‌های ممکن برای این کشور آفریقایی پرستاره بوده است. ساحل عاج در جام جهانی ۲۰۰۶، پایین‌تر از آرژانتین و هلند، دو تیم قدرتمند قرار گرفت و در جام جهانی ۲۰۱۰ نیز در گروه خود پایین‌تر از برزیل و پرتغال کارلوس کی‌روش در رده سوم قرار گرفت. البته که این تیم در بازی اول که با تساوی بدون گل مقابل پرتغال کی‌روش همراه بود، عملکرد خوبی داشت اما در نهایت ۴ امتیازی که این تیم در جام جهانی ۲۰۱۰ کسب کرد، برای صعود به مرحله حذفی کافی نبود.

حذف تراژیک این تیم اما در جام جهانی ۲۰۱۴ رقم خورد؛ جایی که تا آخرین لحظات تقابل با یونان در سومین بازی مرحله گروهی، ساحل عاج در رده دوم گروه قرار داشت اما پنالتی ساماراس، ساحل عاج را یک بار دیگر در رده سوم گروه قرار داد؛ این بار پایین‌تر از کلمبیا و یونان.

در مقدماتی جام جهانی ۲۰۱۸، ساحل عاج جایگاه خود را به مرشد داد و در پلی‌آف مقدماتی ۲۰۲۲ نیز مغلوب کامرون شد اما حالا در جام جهانی ۲۰۲۶، یک بار دیگر شاهد حضور این کشور در جام جهانی خواهیم بود.

مدل بازی ساحل عاج چگونه خواهد بود؟

ساحل عاج با ۲۵ گل زده در مرحله مقدماتی، بیش از هر تیم دیگری در مرحله مقدماتی این قاره گلزنی کرد و این آمار نشان می‌دهد که با یک تیم نه‌اجمی و جذاب مواجه هستیم؛ جالب اینکه این تیم در آخرین بازی‌های دوستانه خود با پیروزی چهار بر صفر مقابل کره جنوبی و پیروزی یک بر صفر برابر اسکاتلند به خوبی نشان داد که می‌تواند در جام جهانی پیش رو، تهدیدی جدی برای تیم‌های گروه خود از جمله قهرمان چهار دوره جام جهانی یعنی آلمان باشد.

جالب اینکه بهترین گلزن ساحل عاج در مقدماتی، سکو فوفانا با سه گل زده بود و ۸ بازیکن نیز دو بار گلزنی کردند تا گل‌های تیم ملی ساحل عاج در مرحله مقدماتی بین بازیکنان مختلف پخش شده باشد.

امرسه فاه در مرحله مقدماتی، از سیستم ۴-۳-۳ استفاده کرد و با ترکیب کاملی که در اختیار داشت، عملکرد خوبی از خود به نمایش گذاشت و می‌تواند در کناره‌های زمین یکی از تیم‌های خطرناک جام جهانی باشد.

Group E

ساحل عاج

نیجریه

کامرون

دانمارک

چهارمین حضور در جام جهانی

سرمرمی: امرسه فاه (ساحل عاج)

کاپیتان: فرانک کسیه

بهترین عملکرد: حذف در مرحله گروهی (۲۰۰۶، ۲۰۱۰ و ۲۰۱۴)

رتبه در رده‌بندی فیفا: ۳۳

ستارگان: آما دیاالو (منجستریونایتد)، فرانک کسیه (الاهلی)

بان دیامونده (لایپزیش)

برنامه بازی‌ها:

دوشنبه ۲۵ خرداد: ساحل عاج - اوکادور ۲:۳۰
شنبه ۳۰ خرداد: آلمان - ساحل عاج ۲۳:۳۰
پنجشنبه ۴ تیر: کوراسائو - ساحل عاج ۲۳:۳۰

وقتی فوتبال، کشور را از فروپاشی نجات داد

ما زنده‌ایم، پس تیم داریم

ملت‌های آفریقا بود؛ دیداری که پس از تساو، در ضربات پنالتی کشیده شد و با پیروزی نفسگیر ۸-۹ ساحل عاج به پایان رسید. فردای آن روز، رئیس جمهور کشور با جشنی اشک‌آلود گفت: «این تیم، کشور را نجات داد.» این جمله اغراق‌آمیز به نظر نمی‌رسید، زیرا فوتبال برای مردمی که از جنگ، فقر و شکاف‌های اجتماعی رنج برده بودند، چیزی فراتر از یک بازی بود.

این نقش‌نمادین، سال‌ها بعد نیز ادامه یافت. در دسامبر ۲۰۱۵، ورزشگاه فلیکس هوفوتس بوتینی در آبیجان صحنه یکی از دراماتیک‌ترین فینال‌های تاریخ جام

جام جهانی، در تختک زانو زد، رو به دوربین کرد و از مردم خواست سلاح‌ها را زمین بگذارند. پیام او ساده بود: «ما ثابت کردیم کسی تصور می‌کند یک فوتبالیست بتواند نقشی تاریخی در سرنوشت یک ملت ایفا کند اما ساحل عاج، در میانه یکی از تاریک‌ترین دوره‌های خود، شاهد چنین معجزه‌ای بود؛ معجزه‌ای که نامش با دیدیه دروغبا گره خورده است.

در سال ۲۰۰۵، زمانی که جنگ داخلی ساحل عاج کشور را به دو پاره متخاصم تقسیم کرده بود، تیم ملی فوتبال به تنها نشانه «وحدت» بدل شد. دروغبا، پس از صعود تاریخی تیم به

نایجان کشورها را در قامت رهبران سیاسی یا چهره‌های مذهبی می‌شناسیم، کمتر کسی تصور می‌کند یک فوتبالیست بتواند نقشی تاریخی در سرنوشت یک ملت ایفا کند اما ساحل عاج، در میانه یکی از تاریک‌ترین دوره‌های خود، شاهد چنین معجزه‌ای بود؛ معجزه‌ای که نامش با دیدیه دروغبا گره خورده است.

در سال ۲۰۰۵، زمانی که جنگ داخلی ساحل عاج کشور را به دو پاره متخاصم تقسیم کرده بود، تیم ملی فوتبال به تنها نشانه «وحدت» بدل شد. دروغبا، پس از صعود تاریخی تیم به

فیل‌هایی که صلح آوردند

روایت معجزه فوتبال در ساحل عاج

فرخ حسابی: تیم ملی فوتبال ساحل عاج، معروف به «فیل‌ها»، تنها یک تیم ورزشی نیست؛ بلکه نمادی از هویت، غرور و حتی صلح ملی در کشوری است که سال‌ها طعم بحران و جنگ داخلی را چشیده است. این تیم که زیر نظر فدراسیون فوتبال ساحل عاج فعالیت می‌کند، با سه قهرمانی در جام ملت‌های آفریقا (۱۹۹۲، ۲۰۱۵ و ۲۰۲۳) و حضور در چهار دوره جام جهانی، جایگاهی برجسته در فوتبال قاره سیاه دارد. اما اهمیت «فیل‌ها» فراتر از مستطیل سبز است؛ جایی که فوتبال به ابزاری برای همبستگی و کاهش تنش‌های اجتماعی تبدیل شد.

تاریخچه‌ای از افتخار و فراز و نشیب

ساحل عاج نخستین بازی بین‌المللی خود را در سال ۱۹۶۰ انجام داد و به تدریج به یکی از قدرت‌های فوتبال آفریقا بدل شد. این تیم در دهه‌های مختلف عملکردی پرنوسان داشت، اما همواره در میان مدعیان قاره باقی ماند. اوج درخشش آنها در دهه ۹۰ با قهرمانی تاریخی در جام ملت‌های آفریقا ۱۹۹۲ رقم خورد؛ جایی که در یک فینال نفسگیر و طولانی در ضربات پنالتی، غنارا شکست خورد.

با ورود به دهه ۲۰۰۰، نسل طلایی فوتبال ساحل عاج شکل گرفت؛ نسلی با ستارگانی چون دیدیه دروغبا، یحیی و کولو توره که این تیم را برای نخستین بار به جام جهانی ۲۰۰۶ رساندند. هرچند آنها در گروهی دشوار حذف شدند، اما پیروزی مقابل صربستان و مونته‌نگرو، نخستین برد تاریخشان در جام جهانی را رقم زد.

فوتبال و سیاست

شاید مهم‌ترین فصل تاریخ فوتبال ساحل عاج نه در زمین بازی، بلکه در عرصه اجتماعی رقم خورد. در سال ۲۰۰۵، زمانی که این کشور درگیر جنگ داخلی و شکاف عمیق میان شمال و جنوب بود، تیم ملی توانست برای نخستین بار به جام جهانی صعود کند. این موفقیت به یک «نقطه عطف» تبدیل شد.

در تختک، پس از قطعی شدن صعود، دیدیه دروغبا به همراه هم‌تیمی‌هایش مقابل دوربین زانو زد و از مردم و طرف‌های درگیر خواست تا سلاح‌ها را زمین بگذارند و کشور را به سوی صلح هدایت کنند. این پیام احساسی و صادقانه، بازتاب گسترده‌ای داشت و به کاهش تنش‌ها و آغاز گفت‌وگوهای سیاسی کمک کرد.

تیمی فراتر از تفاوت‌ها

یکی از دلایل اثرگذاری این تیم، تنوع قومی و مذهبی بازیکنان آن بود. از مسیحیان جنوب تا مسلمانان شمال، همه در کنار هم برای هدفی مشترک می‌جنگیدند. این ترکیب نمادی زنده از امکان همزیستی مسالمت‌آمیز در کشوری چندپاره بود.

دروغبا، به عنوان رهبر تیم، نقشی کلیدی در این روند ایفا کرد. او نه تنها در زمین گل زد، بلکه خارج از زمین نیز به عنوان سفیر صلح عمل می‌کرد. بعدها نیز در کمیسیون حقیقت و آشتی ملی حضور یافت و برای جلوگیری از بازگشت خشونت تلاش کرد.

تداوم موفقیت و الهام بخشی

ساحل عاج در سال‌های بعد نیز به موفقیت‌های خود ادامه داد. قهرمانی در جام ملت‌های آفریقا ۲۰۱۵ و سپس ۲۰۲۳ نشان داد که این تیم همچنان یکی از قدرت‌های فوتبال آفریقا است. جالب آنکه قهرمانی ۲۰۲۳ در شرایطی

خود را از ان می‌فروشنند، در حالی که سود اصلی نصیب بازره‌های اروپایی می‌شود. در چنین شرایطی، فوتبال به یکی از محدود مسیری‌های امید بدل شده است؛ راهی برای فرار از فقر و رسیدن به آینده‌های متفاوت. در محله‌های فقیر آبیجان، کودکان با توپ‌های فرسوده روی زمین‌های خاکی بازی می‌کنند، اما با رویای دیده شدن در آکادمی‌های اروپایی. بسیاری از ستارگان نسل طلایی ساحل عاج، از همین زمین‌ها برخاسته‌اند اما این «صادرات استعداد» بهایی نیز داشته است؛ بازیکنانی که در خارج رشد کرده‌اند، گاه پیوند عاطفی عمیقی با سرزمین مادری ندارند. با این حال، وقتی پیراهن نارنجی تیم ملی را بر تن می‌کنند، همه چیز تغییر می‌کند.

تیم ملی ساحل عاج، ملقب به «فیل‌ها»، بازتابی از تنوع پیچیده این کشور است؛ کشوری با ده‌ها قومیت، دو دین اصلی و گذشته‌ای آمیخته به استعمار. در چنین جامعه‌ای، همزیستی یک مهارت حیاتی است. فوتبال این مهارت را به شکلی عینی به نمایش گذاشت. بازیکنانی از شمال و جنوب، مسلمان و مسیحی، در کنار یکدیگر برای هدفی مشترک جنگیدند. آنها نه تنها یک تیم، بلکه یک تصویر ممکن از «کشور واحد» را ساختند.

این تصویر، در سال ۲۰۲۴ بار دیگر جان گرفت. ساحل عاج، میزبان جام ملت‌های آفریقا، در مرحله گروهی شکست سنگینی را تجربه کرد و تا آستانه حذف پیش رفت اما بازیکنان شگفت‌انگیز رقم خورد و پیروزی‌های پیاپی و در نهایت قهرمانی مقابل نیجریه. خیابان‌های آبیجان پر شد از مردمی که فارغ از تفاوت‌های مذهبی و قومی، یکدیگر را در آغوش می‌کشیدند. این لحظه‌ها، نمونه‌ای از آن چیزی است که جامعه‌ناسان در دل «وحدت موقتی» می‌نامند؛ وحدتی شکننده

شاید مهم‌ترین فصل تاریخ فوتبال ساحل عاج نه در زمین بازی، بلکه در عرصه اجتماعی رقم خورد. در سال ۲۰۰۵، زمانی که این کشور درگیر جنگ داخلی و شکاف عمیق میان شمال و جنوب بود، تیم ملی توانست برای نخستین بار به جام جهانی صعود کند.

کسیه، رهبر ستارگان جوان

فرانک کسیه که یکی از ستارگان اصلی میلان در جریان اسکودتوی سال ۲۰۲۲ بود، نتوانست در بارسلونا دوران درخشانی داشته باشد اما همچنان در ۲۸ سالگی به عنوان کاپیتان و رهبر خط میانی ساحل عاج، نقشی کلیدی در عملکرد تیم ملی کشورش دارد. ستاره این روزهای الاهلی عربستان که در دو فصل متوالی لیگ نخیکان آسیا توانسته عنوان قهرمانی را کسب کند، تنها ستاره مطرح ساحل عاج در این دوره از جام جهانی خواهد بود. آما دیاالو وینگر راست جوان منجستریونایتد که فصل قابل قبولی را در لیگ برتر انگلیس پشت سر گذاشته، می‌تواند از خطرناک‌ترین بازیکنان ترکیب تیم ملی ساحل عاج باشد. علاوه بر این بازیکنان، چهره جوان ترکیب ساحل عاج در این دوره یان دیامونده وینگر ۱۸ ساله لایپزیش خواهد بود که با عملکرد خوب خود در بوندسلیگا، توجهات را به خود جلب کرده و گفته می‌شود باشگاه لیورپول او را برای جانشینی محمد صلاح در ترکیب قرمزهای آف‌ساید زیر نظر گرفته است.

سرمرمی موقت فاتح آفریقا!

امرسه فاه سرمرمی تیم ملی ساحل عاج، یکی از عجیب‌ترین قصه‌ها بین ۴۸ سرمرمی حاضر در این دوره جام جهانی را دارد. در مرحله گروهی جام ملت‌های آفریقا ۲۰۲۳ به میزبانی خود این کشور، ساحل عاج با سنگین‌ترین شکست خانگی تاریخ خود با ۴ گل از گینه استوایی شکست خورد و با شناس و اقبال و به دلیل نتایج سایر گروه‌ها، نتوانست به عنوان یکی از بهترین تیم‌های سوم راهی مرحله حذفی شود. در خلال تورنمنت، فدراسیون فوتبال این کشور ژان لویی گاسه فرانسیس را اخراج کرد و امرسه فاه سرمرمی تیم زیر ۲۳ سال ساحل عاج به عنوان یک گزینه موقت از میانه راه، هدایت تیم ملی را برعهده گرفت. در کمال تعجب، این آغاز یک راه درخشان برای حضور روی نیمکت ساحل عاج بود و این هافبک سابق باشگاه ردینگ انگلیس به عنوان سرمرمی موقت، کشورش را به قهرمانی جام ملت‌های آفریقا با شکست دادن نیجریه در دیدار فینال رساند. او که پس از نتایج درخشان در مرحله مقدماتی جایگاهش در جام جهانی را تضمین شده می‌بیند، در دوران بازی خود نیز سابقه بازی برای تیم ملی کشورش در جام جهانی ۲۰۰۶ را دارد اما پیش از جام جهانی ۲۰۱۰، از فهرست تیم ملی ساحل عاج خط خورده بود.

